

Az őszibarackfa nevelése.

Írta : dr. Palócz András.

A magyar gyümölcskereskedelemnek mind nagyobb jövedelmet feltüntető tétele az őszibarackkivitel. Termelését két szempont teszi indokolttá: a bel- és külföldi piac megfelelő kielégítése. Hazánkban a budai és a pécsi hegyvidék az őszibarack legalkalmasabb termelőhelye. A budai hegyvidékhez számítjuk a nagytényi domboldalakat, ahol terjedelmes őszibarackosok díszlenek.

Az őszibarackfa neveléséhez megfelelő alanyra van szükségünk. Ilyenek: saját magcsemetéje, a mandula, a szilva, a kökény és a nyári (sárga) barack. Legalkalmasabb a keményhéjú keserű, illetve édes mandula, főleg a hegyoldalakra.

A magvakat ősszel a jól előkészített talajban végleges helyére is ültethetjük. Ilyenkor 2—3 magot teszünk be s a kikelt alanyok közül a legerősebbet hagyjuk meg nemesítésre.

Ha iskolázzuk, akkor egymástól 30 cm. távolságra rakjuk a magvakat.

Tavaszi ültetéshez a szokott módon csíráztatjuk a magvakat és mielőtt az idő engedi, vagy a végleges helyre, vagy faiskolába rakjuk. Legajánlatosabb az őszibaracknál a július—augusztusi szemzés. A szemlapozást inkább a tavaszi nemesítésnél alkalmazzuk.

Az egy arasz hosszúságú nemes hajtást már csaphoz kell kötnünk, mert egy erősebb szélroham letörheti. Mire leperegnek ősszel a levelek, már egyéves oltványunk van.

A végleges helyen nevelt oltványok csak a tavaszi metszésnél kerülnek munkába. A kiültetésre szánt oltványok részére a földet mély szántással vagy forgatással készítjük elő és 4—5 héttel az ültetés előtt 120 cm széles és 80 cm mély gödröket ásunk, hogy lombhullásig a levegő, víz, napfény jól átjárja.

Lombhullás után ássuk ki az ültetésre szánt csemetéket. Óvatosan emeljük ki, nehogy sok hajszálgöckere szakadjon el. A fő- vagy karógyökereket megkurtítjuk, az erősebbeket éles ollóval csípjük le. Az oltványok gyökereit agyagos pépbe mártjuk és az oltványt úgy helyezzük a gödörbe, hogy dúsabb ágai észak felé nézzenek. A gyökerekre hányt földet gyengén megtapossuk és a fa tövét bőven megöntözzük. Ha az iszapos föld megszikkadt, a kimaradt földet a fácska törzsére kupacoljuk, hogy a víz elpárolgását lassítsuk és a téli fagy ellen is megvédjük.

Tavasszal, rügyfakadás előtt kell megmetszeni az őszibarackfát. Természetesen nagy különbség van a fiatal és idősebb fák metszése között.

Az első metszés a törzs és a korona alakját dönti el. Azonban a szép katlanalakú korona kialakítására már itt is gondolni kell s a hajtórügyek

metszésére nagyon kell vigyázni. A hajtórügy kicsiny, hegyes és a vesszőhöz simuló. A termőrügy duzzadt, gömbölyű és a vesszőtől elálló. Metszés előtt mind a hajtó, mind a termőrügyeket megvizsgáljuk a fagykár megállapítása miatt.

Az őszibarackfa metszéséhez alapos szakértelem és ügyes, gyakorlott kéz szükséges. Tudatlan és ügyetlen metsző az egész évi termést megsemmisítheti.

Az elöregedett, de egészséges törzsű őszibarackfát megfiatalíthatjuk, úgy, hogy termőnyársait a törzs elágazásánál 50—60 cm-nyire vágjuk vissza. Ilymódon 20—25 éves fa törzséből fiatal fa fejlődik.

Az őszibarackos beültetésénél leghelyesebb az ötös kötést alkalmazni. Ez azt jelenti, hogy egy ötméteres négyzet minden sarkára egy-egy, összesen négy fát és az átló közepébe az ötödik fát ültetjük. el. A fák között sorjelzőszámok segítségével tájékozódunk.

A film feliratai.

Az őszibarackfa nevelése.

1. Nagytétény és környéke az ország egyik legnagyobb őszibaracktermelő vidéke.
3. Miből lesz az őszibarackfa ?
4. A keserűmandula.
5. A keserűmandula ültetése.
6. Kikelt palánták.
7. Egyéves keserűmandula alany.
8. A szemzés.
9. Szemlapozás.
11. A nemes hajtást az alanyon meghagyott csaphoz kötözzük.
12. Őszre a nemes hajtásból kis őszibarackfa lesz. Ezt egyéves oltványnak nevezzük.
14. Kiültetés előtt a földet jól felszántjuk.
15. Jobb, ha 60—80 cm mélységig megforgatjuk (Rigolozzuk).
19. 4—5 héttel a kiültetés előtt 120 cm széles, 80 cm mély gödröket ásunk.
20. Az egyéves oltványokat lombhullatás után kiássuk.
21. Az oltvány gyökereit agyagos pépbe mártjuk.
22. A fácskát úgy ültessük ki, hogy dúsabb ágai észak felé nézzenek.
23. Minden réteg földet gyengéden megtaposunk
24. Ezután a fa tövét megöntözzük.
25. Ha a föld megszikkadt, a fa törzsére kupacoljuk.
26. Az őszibarackfát tavasszal a rügyfakadás előtt kell megmetszeni.
27. Az első metszés.
28. A metszésnél ügyelnünk kell a levél- és termőrügyekre !
29. A levélrügy kicsiny, hegyes és a vesszőhöz simul.
30. A termőrügy duzzadt, gömbölyű és a vesszőtől eláll.
31. Metszés előtt megvizsgáljuk a termőrügyeket, hogy mennyi fagyott el belőlük.
32. Termésvesszők metszése.
35. Idősebb fák metszése.
36. Az őszibarackfa metszéssel megfiatalítható. Huszéves fa törzséből fiatal fa fejlődött.
37. A fák 5 m-nyire vannak egymástól.
39. A telep látképe metszés után.
39. A fák között sorjelző számok segítségével tájékozódunk.
Az őszibarackfa nevelése.
Vége.

Az őszibarackos gondozása.

Írta : dr. Palócz András.

A gondosan végrehajtott metszés után, de még fakadás előtt adjuk az első permetezést, amelynek célja az, hogy az áttelelt peték és bábok kelését megakadályozzuk. Nagyon jó szolgálatot tesz a kénes bordói lé használata.

Áprilisban már teljes virágdíszben áll a barackos. Virágzásban levő fát nem szabad permetezni. Figyelmünket fordítsuk a bundás bogárra, amely nagy rombolást végezhet, mert a bibét s a porzókat elrágja. Kézzel kell kiszedni a virág kelyhéből s legjobb víz alá meríteni az edényt, amibe gyűjtöttük.

Virágzás után csakhamar zöld köntösbe öltöznek a fák. Ha már kifejlődtek a levelek, rögtön következhetik a második permetezés, mely szappanforgács (kvassia) főzetből álljon. Nem szabad megvárni, míg akár a zöld-, akár a fekete tetű ellepi a fáinkat. Legjobb a baj megelőzése. A második permetezés után elvégeztetjük ásó-villával a tavaszi ásást. A talajnak levegőre, vízre és napfényre van szüksége. A lazítással a víz elpárolgását is akadályozzuk.

A zöld tetvek a levelek fonákján telepednek meg, azért a permetezésnek alulról kell történnie. Fekete tetvek ellen leghatásosabb a nikotin-permetezés. Ez azonnal pusztít. Gondos gazda naponta figyeli fáit s ha észrevette a bajt, azonnal permetez. Gondatlan gazdánál már csak az olló segít a tetvek irtásánál.

Nagy segítséget nyer a gazda az éneklőmadarakban, amelyeket oda kell csalogatni a gyümölcsösbe. Hernyó kártevése ellen legbiztosabb fegyver a madarak csőre.

Ha a virágok jól kötöttek, egy-egy vesszőn 6—8 gyümölcs fejlődik. Ilyenkor a gazda — bár fájó szívvel — kénytelen megritkítani a csomóba helyezkedett gyümölcsöt. Ezzel elérjük azt, hogy termésünk súlyban, zamatban és tartalomban elsőrendű lesz. A gyümölcs beérése fajták szerint különbözik. A legkorábbi érés összeesik a búza érésének idejével, a legkésőbbi pedig október közepéig is elhúzódik.

Gyümölcszedésre legalkalmasabb a széles, lapos kosár. Abban legfeljebb két réteg gyümölcs helyezhető el, nehogy egymást megnyomják, megsértsék, ami a minőség rovására megy. A leszedett gyümölcsöt osztályozzuk s a szállító rekeszekbe izlésesen helyezzük el, mert a tetszetős csomagolás segít az áralakulásnál. Vasúti szállításnál csak olyan gyümölcsöt csomagoljunk, amelynek érése 5—8 nap múlva következik be.

Az őszibarackban rejlő oldott gyümölcscukor mind a fiatal, mind az idősebb emberi szervezetre igen jó hatással van. Fogyasztása nemcsak táplálék, hanem gyógyszer is!

A film feliratai.

Az őszibarackos gondozása.

1. Az őszibarackfa áprilisban virágzik és májusban teljes lombzatában áll.
2. Az őszibarackfa virágját a bundásbogár megeszi.
3. Szorgalmasan szedjük ki a virág kelyhéből és pusztítsuk el.
4. A virágzás után csakhamar zöld köntösbe öltöznek a fák.
5. 10 éves telep lombzatban.
6. A fák koronája belül üres, katlanformájú.
7. 20 éves champion fák alatt.
8. Az őszibarack leveleinek sok növényi és állati ellensége van.
9. Permetezéssel pusztítják el azokat.
10. A zöld tetvek a levél fonákján szívják a nedveket. Ezeket permetezéssel pusztítják el.
11. A feketetű a leveleket és hajtásokat torzítja el.
12. Ha a baj nagyon elharapódzott, akkor már csak olló segíthet.
13. A levágott hajtásokat elégetjük.
14. Számos rovar ellen csak az éneklőmadarak védik a gyümölcscsőt.
15. Az éneklőmadarakat mesterséges faodvakkal az őszibarackosba telepítjük.
16. Etetésükről és ivóvizükről is gondoskodunk.

17. Fejlődő gyümölcs.
18. Ha a virágok jól kötődnek, akkor egy vesszőn 5—6 gyümölcs fejlődik.
19. Egy csomóban ülő gyümölcsöt meg kell ritkítani, mert csak úgy nőhet nagyra.
20. Amikor a búzakaralász érik, kezdődik az őszibarack szedése.
21. A gyümölcsöt lapos kosarakba szedjük.
22. Gyümölcskiállításon sokan megcsodálják a pompás őszibarackokat.
23. A nagy fogyasztók.